

COLUMN Patricia Idsinga

Vakvrouw

„Ze kijkt onder de kruisjes door”, roept de mevrouw met de grote vierkante bril naar achteren, waar een clubje collega's hangt. „Ik haal er even iemand bij”, vervolgt ze zachtjes, terwijl ze mij geruststellend aankijkt.

De man en ik doen een rondje stad op zoek naar een fijne lunchplek, als ik zie dat de brillenwinkel open is. Tenminste, ik denk dat te open is, want mijn ogen gaan de laatste weken zienderogen achteruit en de pootjes van mijn bril geven mij pijn achter mijn oren.

We schieten naar binnen. De man heeft honger, maar meestal is een kleine verstelling aan de pootjes voldoende.

De mevrouw met de grote bril loopt meteen enthousiast op mij af en zal mijn probleem wel even fiksen. Maar naarmate het onderzoek verder verloopt, wordt zij steeds stiller.

Terwijl ik recht vooruitkijk, worden er met een zwarte viltstift twee kruisjes getekend op mijn glazen. Precies op het snijvlak van 'ver-zien' en 'leesge-deelte'.

„Draag je hem altijd zo?“, vraagt de vrouw. Ik knik. De vrouw glimlacht terug, maar ik zie dat ze er van alles van vindt. Ik dwing mezelf over de kruisjes heen te kijken, maar dat is best lastig. Ondertussen vraagt de hongerige man of het nog lang gaat duren.

Snel komt er een collega aangetrapt. Deze blaakt van

zelfvertrouwen. Je ziet het meteen: dit is een vakvrouw.

„Volg mijn vinger” zegt de vakvrouw.

Ik volg de vinger. De vinger gaat naar rechts. Ik kijk naar rechts. De vinger gaat naar links. Ik kijk naar links. Ik doe op dit moment alles wat ze vraagt, want ik hoor naast me iemands maag tekeergaan en weet wat er kan volgen.

Ze pakt mijn bril van mijn neus en zegt op serieuze toon: „De inclinatiehoek moet worden aangepast”.

Ik geloof haar direct, al heb ik nog nooit van dat woord gehoord. Ze maakt van haar handen vlindervleugeltjes en doet voor dat als een bril te veel naar voren helt, je niet recht door de glazen kijkt en de pootjes klemmen. Tenminste, ik denk dat zij dat voordoet, want ik heb mijn bril niet op.

Na een kleine twee minuten sleutelen staat ze weer naast ons. Gelukkig maar, want de man wordt steeds bleker en aan zijn hongerige blik zie ik dat het beter is dat niemand hem nu aanspreekt.

Als mijn bril weer opstaat, hoor ik zijn maag weer knorren. „Perfect!” hoor ik mezelf tegen de professionele dames zeggen, terwijl de pootjes nog steeds wat klemmen. Dit winkelbezoek heeft lang genoeg geduurd.

Deze vakvrouw voorziet grote problemen als er nu niet snel wat eten in de man gaat.

i

Ze kijkt met nieuwsgierigheid en verbazing naar alles en iedereen. En vooral naar zichzelf. Patricia Idsinga heeft om de week op deze plek een column, tussen grijs en traan. Reacties: pidsinga@gmail.com

HISTORIE Grootste vereniging van Texel viert jubileum

Schatgraven in het verleden van Texel

Bij de werkgroep digitalisering zet Pieter Duin glasnegatieven vanaf begin 1900 op de computer om in digitale foto's. Samen met de dagboeken van de fotograaf vanaf 1870 geven ze een uniek tijdsbeeld van Texel.

Anja Roubos
a.roubos@mediahuis.nl

Den Burg ■ Het is maar een voorbeeld van de schatten die de vrijwilligers van Historische Vereniging Texel naar boven halen. Even verderop digitaliseert Jan Veltkamp cassettebandjes uit de jaren tachtig met interviews met oude Texelaars en Paul Bakker is al anderhalf jaar bezig om ouderwets grote banden met achtmillimeterfilms voor iedereen toegankelijk te maken. Aan een grote tafel werken verschillende mensen zich onder tussen door een omvangrijke stapel dia's heen.

Komt dat allemaal van de zolder van oudere Texelaars die bijvoorbeeld kleiner gaan wonen, vragen we voorzitter Ina Schrama. „Het kan inderdaad zijn dat de kinderen bij het opruimen dozen met oud materiaal vinden en bij ons brengen. Maar we krijgen bijvoorbeeld ook grote bedrijfsarchieven. We zijn al meer dan vijf jaar bezig met digitalisering”, vertelt ze.

„Daarvoor moet eerst een selectie worden gemaakt. Vanwege de verhuizing van de Groeneplaats naar ons nieuwe onderkomen bij Scouting Texel is afgelopen jaar zeker tachtig procent van de inhoud van alle dozen bij Ineke Vonk en mij door onze handen gegaan, dus dat kwam eigenlijk wel goed uit. Het Regionaal Archief Alkmaar adviseerde ons uit elke serie afbeeldingen tien representatieve exemplaren te kiezen en naar de rest van de foto's en opnamen een verwijzing te maken, zodat we die makkelijk kunnen terugvinden in ons eigen archief. Ook de schilderijen

en grote prenten staan in de opslag, maar zijn wel gedigitaliseerd.”

Ouderwetsse apparatuur

Om alle oude banden en foto's te kunnen bekijken, moesten de amateurhistorici eerst aan de inmiddels ouderwetsse apparatuur zien te komen. „We hebben veel gekregen: videoapparatuur, een cassettedeck en diaprojector. En sommige dingen konden we kopen dankzij giften, zoals een lichtbak en scanners”, vertelt Schrama.

En dan is het nog de vraag wie en wat er precies op foto's te zien zijn. De voorzitter gaat in ieder geval zelf met de gedigitaliseerde glasnegatieven naar Oosterend om de inwoners daarnaar te vragen. Glasnegatieven zijn een oude vorm van fotografieren die in de negen-

i

Grootste club van Texel

Met een constant ledental van rond de duizend (op een inwonertal van bijna 14.000) is Historische Vereniging Texel de grootste vereniging van het eiland. Ruim zestig leden zijn actief in een groot aantal werkgroepen. Dit hele jaar wordt het veertigjarig bestaan gevierd met vrijwel iedere maand een bijzondere activiteit.

Vrijwilligers aan het werk in het gebouw aan de Bernhardlaan.

FOTO'S RENÉ POP

tiende eeuw werd uitgevonden. De fotograaf verdween daarvoor onder een zwart doek en de geportretteerden moesten langere tijd stil staan, zodat een scherpe foto ontstond op de glasplaat met een lichtgevoelig zilverlaagje die in de grote houten camera zat.

„Het bleek vooral om foto's van Oosterend te gaan, gemaakt door fotograaf Willem Lourens Bakker en later door zijn zoon en opvolger Lourens Willem Bakker. We hebben ook dagboeken van vader Willem Lourens, vanaf 1870. Die dagboeken zijn zo bijzonder”, vertelt Schrama enthousiast.

Telegramstijl

„Hij was heel actief en had een brede interesse. In telegramstijl schreef hij elke dag over het weer, de scheepvaart, zijn schoenhandel

en de reizen die hij naar Brabant maakte om leer te kopen. Maar ook over Texel en Oosterend. Aan de hand hiervan wordt een heel tijdsbeeld zichtbaar. We gaan hier zeker over publiceren, in ieder geval in ons blad en misschien geven we een boekje uit.”

„Op de grote tentoonstelling die in oktober wordt georganiseerd ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van de vereniging zijn de zogenaamde Olfo-foto's van bekende Texelaars te zien, die vroeger door een straatfotograaf werden gemaakt bij de lagere scholen”, weet medebestuurslid Ineke Vonk, die leiding geeft aan de digitaliseringswerkgroep.

„Dit hele jubileumjaar hebben we bijna elke maand een bijzondere activiteit. Te beginnen met een verhalenmiddag op zaterdag 1

februari, als twaalf Texelaars vertellen over hun veertigjarige passie. Bijvoorbeeld Dirk Terpstra over zijn volkstuin, Daan Welboren over de boekwinkel en Werner Dros en Frieda van Sambeek over hun familiebedrijf”, gaat Schrama verder.

Een feest van herkenning zullen ongetwijfeld de 'dorpenfilms' uit de jaren vijftig en zestig zijn die in november worden getoond. „We hebben een selectie gemaakt met zoveel mogelijk mensen in beeld. We laten ook een film over de huishoudschool in de jaren zestig en begin jaren zeventig zien.”

Teso

Andere activiteiten zijn bijvoorbeeld een 'Echt Op Sien Tessels'-voorstelling rond het thema Teso in september, excursies van de

werkgroep begraafcultuur op de Algemene Begraafplaats in juni, en in mei een wandeling in en om Den Burg ter gelegenheid van 'tachtig jaar vrijheid'.

„We willen aan veel verschillende facetten van de vereniging aandacht besteden. Ook omdat we de afgelopen jaren vaak dicht zijn geweest door corona en de verhuizing”, verklaart Ina Schrama.

Desgevraagd bevestigt ze dat het nog steeds een hartenwens is van de historische vereniging om een definitieve plek te krijgen in de voormalige zeevaartschool aan het Schilderend.

Daar op zolder is de vereniging ooit opgericht. „Hier hebben we nog veel in de opslag. Maar voorlopig is het gebouw aan de Bernhardlaan een fantastische locatie om te werken.”

Pieter Duin aan het werk met de glasnegatieven.

Jan Veltkamp digitaliseert cassettebandjes.

Ineke Vonk bij het archief.

Dia's uitzoeken.